

PATLICAN YETİŞTİRİCİLİĞİ

Patlıcan ılık iklimlerde senelik, tropik iklimlerde ufak bir ağaç şeklinde büyüyen bir çok senelik bir kültür bitkisidir. Patlıcan çeşitli ekolojik şartlara bağlı olarak %0.2-46.8 oranında değişmek üzere ortalama % 6.75 oranında yabancı dölllenme göstermektedir.

ÇEŞİTLER

- Topan 374: Meyve ağır, yuvarlak ve kaliteli bir çeşittir.
- Birecik: Uzun meyveli
- Adana T.: Yuvarlak meyvelidir.

Pala: Gövdesi koyu yeşil renkli ve meyve kısmı kahverengi morumsu renkte orta erkenci bir çeşittir. Bitkinin gövdesi 90-110 cm boyundadır. 26-28 cm uzunluğunda 6-8 cm kalınlığında olan meyveleri koyu mor renkte olup ortası hafif bombeli silindir vari ve uçları sivri şekildedir. Kabuğu ince eti beyaz ve yumuşaktır.

İKLİM VE TOPRAK İSTEĞİ

İklim İsteği : Patlıcan sıcak iklim sebzesidir. Soğuklardan korkar yetiştirme devrelerinde sıcaklık $-1,-2$ °C'ye düştüğünde hemen ölür. Ilık iklimlerde senelik kültür bitkisi olarak yetiştirildiğinden tohum ikliminden itibaren hasat devresi sonuna kadar ürün için normal olarak 15-35 °C'lerde ortalama altı aylık bir süreye ihtiyaç gösterir. Bölgemizde yağmurlar yetersiz olduğundan bitkinin sulanması gerekmektedir.

Toprak İsteği : Toprak hususunda oldukça seçici bir sebzedir. Killi topraklardan katıyen hoşlanmaz bu gibi ağır ve rutubetli topraklarda süratle kök görülür. Derin, yumuşak geçirgen, organik ve besin maddelerince tınlı topraklarda iyi gelişir ve bol ürün verir. Erkencilik düşünüldüğünde ahır gübresi veya yeşil gübreleme ile takviye edilmek şartı ile kumlu topraklar üzerinde de durulabilir. **YETİŞTİRME TEKNİĞİ**

Ekim Nöbeti : Sebzelere sonra dikilmeli, patlıcan dikilen bir yere en az dört yıl patlıcan dikilmemelidir. Ayrıca baklagillerden sonra yetiştirilebilir. Bölgemizde patlıcanla en iyi ekim nöbetine girebilecek bitkiler pamuk ve buğdaygillerdir. En iyi ekim nöbeti, Buğday + 2. Ürün + Sebze (Patlıcan) uygundur

Toprak Hazırlığı : Ön bitkisi hasadından sonra tarla derin olarak sürülmeli, ilkbaharda otları öldürmek amacıyla uygun toprak tavında goblisk ile ikileme yapılmalıdır. Karık pulluğu ile sıra arası mesafe 100 cm olacak şekilde karıklar açılarak fidelerin dikimine hazır hale getirilmelidir. Sonbaharda toprak işlenmemişse, ilkbaharda toprak mümkün olduğu kadar erken sürülmelidir. Tarlanın toprak kurtları ile bulaşık olduğu biliniyorsa tarla dikilmeden önce ticari gübre ile beraber gereken ilaç verilip tarla ile işlenir.

Ekim ve Dikim : Tohum sıcak yastıklara Şubat ayının ilk haftasında ekilir. Serpme veya sıravari olarak metrekaareye 5-6 gr üzerinden ekilir. Sıravari ekim en iyi yoldur. Ekimden sonra tohumların üzeri 1 cm kadar kalınlıkta harçla örtülür ve hafifçe bastırılarak süzgeçli kovalarla tohumların bulunduğu kısma incek kadar çimlenme suyu verilir. Tohumlar çimlenip 7-8 yapraklı olduktan sonra tohumlar Nisan ayının 2. haftasından itibaren 50 cm sıra üzeri 100 cm sıra arası ile esas yerine fideler aynı günde dikilmeye dikkat edilerek dikilir. Dikimden hemen sonra can suyu verilir.

Gübreleme : Patlıcanlar gübreyi çok sever. Patlıcan yetiştirilecek toprağın dikimden önce dekara 4-6 ton hesabı ile iyi vasıflı, yanmış ahır gübresi ve yardımcı olarak dekara fosforlu ve azotlu gübrenin yarısı dikim esnasında, azotlu gübrenin ikinci yarısı ise ilk sulamadan önce verilmelidir. Azotlu gübre olarak 21 kg/da N, Fosforlu gübre 10 kg/da P₂O₅ saf olarak verilmelidir.

Sulama : İlk can suyundan sonra hava durumuna göre 15-20 gün müddetle su verilmez. Bundan sonra lüzum görülürse bolca su verilir. Çiçeklenme devresinde yersiz sulamadan kaçınılmalıdır. Bitkiler üzerinde ilk meyveler görülmeye başladıktan sonra bitkinin durumuna göre belli periyotlarla su vermek ve bilhassa hasat devresine girildikten sonra her toplanmanın ardından sulama ihmal edilmemelidir. Sulama karık usulü ile yapılmalıdır.

Bakım : Patlıcanda bakım işleri: Çapa, sulama hastalık ve zararlılarına karşı gerekli tedbirleri almaktadır. Fidler esas yerlerinde gelişmeye başladığı andan itibaren takriben 2 hafta sonra 1. çapa yapılır birinci çapadan 2-3 hafta sonra 2. çapa yapılır.

HASTALIKLARI, ZARARLILARI VE MÜCADELESİ

Hastalıkları : Patlıcan yetiştiriciliğinde bitki bir çok hastalıkla karşı karşıya kalabilir. Bunlardan en önemlileri virüs ve fusarium hastalıklarıdır.

Virüs: Bitki üzeri parlak ve yapışkan bir hal alır.

Fusarium: Virüs kadar tehlikelidir.

Danaburnu: Fideleri keser.

Canavar otu: Bitkinin öz suyunu emerek zayıflamasına hatta ölümüne neden olabilir.

Kırmızı böcekler, Afitler (yaprak biti) Mücadelesi : Hastalıklı sağlam tohum kullanmak, hastalıklı yerlerde fidelikler kurulmamalı ve bitki koruma şubesine başvurulmalıdır.

HASAT, HARMAN VE DEPOLANMASI

Patlıcanlarda hasat piyasaya turfanda veya normal mahsul çalışma arzusuna göre meyveler muhtelif irilikte iken yapılır. İlk turfanda mahsul için meyveler henüz normal iriliğini almadan koparılsa da esas hasat zamanı çeşidin hakiki meyve iriliğinin 1/3'nü aldığı zamandır. Hasat gecikirse meyveler kartlaşır renkleri açılır ve çekirdekleri sertleşerek yenme kabiliyetleri gittikçe kaybolur. Patlıcan bitkisinde ilk hasat alttaki meyvelerin koparılması ile başlar ve kademeli olarak yukarıya doğru devam eder. Hasata gelmiş meyveler sıcakla sapları ile birlikte kesilir. İrilik, düzgünlük ve renklerine göre sınıflara ayrılarak ambalaj kaplarına sıkıştırılmadan konur.

VERİM VE MALİYET

Bir dekardan 4.000 kg verim alınmaktadır. Patlıcanda 171.30 sa/da insan işgücüne, 2.54 sa/da makine işgücüne gereksinim duyulmaktadır